

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravljanje: Kolodvorska ulica štev. 16. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inserati: Sestopna petit-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljaju daje se popust. — Velja za Ljubljano v upravljanju: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četr leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gld., za pol leta 5 gld., za četr leta 2 gld. 60 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 139.

V Ljubljani v ponedeljek, 22. junija 1885.

Tečaj II.

V presojo, je-li državnozborska vo-litev v dolenjskih mestih veljavna ali ne.

Ko smo pred kratkim prinesli pod gorenjem naslovom v našem listu prevod članka, katerega je priobčila „Laib. Ztg.“ o zakonitosti zadnje volitve v dolenjskih mestih, nismo si mislili, da nam bo še jedenkrat vračati se k istemu predmetu. Po naši misli bila je dotična razprava stvarna in povsem umljiva in jasna. Da je bilo to naše prepičanje nekoliko opravičeno, smemo sklepati iz tega, da smo od različnih stranij, od mnogih odličnih rodoljubov in nepristransko mislečih mož prejeli zagotovo, da se po polnem strinjajo z nazori, izraženimi v omenjenem članku. Druzega menenja so v Ljubljani izhajajoči listi „Slov. Narod“, „Slovenec“, „Novice“ in „Wochenblatt“. Oglasili so se unisono ter povzdignili svoj glas v prelepo harmonijo zoper dotični naš sestavek. Da ni njih kritika o tem nič manj, nego laskava, je pač samo ob sebi umevno in se kaj drugača tudi ni bilo nadejati.

Prečitavši različne ugovore, ali bolje rečeno napade na to našo razpravo, nismo se mogli zdržati lehkega nasmehljaja. Način, kako posamezni gori navedeni listi obdelujejo naš člank, zazname-nuje tako natanko značaj in specifično vrednost teh časopisov, da bi nam ne bilo težko, tudi če bi se prej nikdar ne bili pečali z njimi, z največjo gotovostjo navesti znake in lastnosti, po katerih se odlikujejo ter označiti duh, kateri v njih veče. Kledo ne posname iz člankov, ki jih prinaša „Slovenski Narod“ v številkah 132 in 133 o tej zadevi, takoj ono površnost, plitvost in lahkomi-

selnost, kojo nahajamo dan na dan v dolzih pre-dalih tega lista od onega časa sem, ko je prišel v tako malo srečne roke, ki ga sedaj uredujejo, in vsled katere je padel tako globoko, da ga je komaj še resnim smatrati. Ali morda ni lahko-miseln, ako se ta list spušča v stvarne juridične razprave, pa se sklicuje pri razlaganji postavnih določil na krajevne imenike ter podpira pravniške svoje nazore s podatki, ki jih v njih zajema? In kako naj primerno označimo „Narodovo“ postopanje in obnašanje, ako v očigled tej površnosti še bahato vsklikne: „Znali smo, da bode naša utemeljeno dokazovanje o nepostavnosti Šukljejeve volitve razburilo živce gospodom na Turjaškem trgu?“ Ni li taka domišljavost več nego semešna? — Na druge stvari, ki nam „Slovenski Narod“ v isti luči kažejo, pridemo še pozneje.

Po tem pa ta pobožni „Slovenec“! Ni li v svojem članku št. 133 dovelj dokazal, da hoče vselej in povsod, naj uže govor o tej ali drugi stvari, veljati za avtoritet? Ne sprevidi li vsakdo takoj, kako rad da govorči, in sicer jedino le iz tega uzroka, da govorči, in kako da se hoče v vsako stvar mešati in o vsaki reči govoriti, tudi če pojma o nji nima?

Tudi „Laibacher Wochenblatt“ svoje stare kože ni slekel, ostal si je zvest. V odstavku, ki se bavi z dotičnim člankom, veje oni duh, kakor ga nahajamo v vseh fakcijoznih listih, iz katerih zajema „Wochenblatt“ od začetka svojega postanka svojo modrost. Kopica praznih in puhlih fraz, večno zabavljanje na vse vladine čine brez vsakega utemeljevanja, kaj drugača se v tem listu težko dobí. „Wochenblatt“ je in ostane kričač — in vendar doletela ga je pred kratkim čast, da se

je v „Vaterlandu“ nekdo sklicaval nanj, kot na posebno avtoritet!

Kar se tiče „Novic“, priznavati moramo, da so tudi pri tej priložnosti ohranile deloma ono treznost in mirnost, po koji se ta list navadno odlikuje in ki spomina na stare, lepše čase, da-si se tudi zeló varujejo dati nam prav, to pa, kakor se nam dozdeva, pač le iz osobnih ozirov. Besede, s katerimi „Novice“ omenjajo našega članka o volitvah v dolenjskih mestih, in ki se glasé: „Stvarne razprave tega vprašanja so gotovo koristne, čeravno se po vsem strinjam z besedami centralnega volilnega odbora, da bode konečno rešil to vprašanje državni zbor“, se prijetno razlikujejo od načina, kako drugi gori omenjeni časopisi prerešetavajo to stvar, katerim narekuje le strast vsako vrstico.

Pa kaj hočemo, kaj nameravamo s tem našim nekoliko dolgim uvodom? Nič posebnega. Le sliko svojih nasprotnikov, s kojimi se nam je baviti in katerim nam je na njih napade odgovarjati, hoteli smo čitateljem našega lista podati. Pri tem opomnimo le, da se z „Wochenblattom“ ne bodo spuščali v nikak razgovor, in sicer prvič iz tega uzroka ne, ker si ne upamo tako daleč grešiti na potrepljivost svojih čitateljev, katerim ta list itak težko pride kedaj pred oči, razen če posamezne njegove odstavke posnemajo iz „Vaterlanda“, ki je zašel zadnji čas med njegove častilce in občudovalce; drugič pa tudi zaradi tega ne, ker se nam vselej, kolikorkrat pridemo v dotiko s tem listom, vrvajo v misel lepe Dantejeve besede: *Non ti curar di lor', ma guarda e passa.*

Ker bi ta članek preveč narasel, ako bi se hoteli uže danes spuščati v razpravo samo, odlagamo to za prihodnjič, in sicer bodemo obdelava-

Listek.

Janezek, kateri ni hotel umreti.

(Kapff-Essenthaler. — a.)

(Dalje.)

Preteklo je več let. Janezek in njegov brat vzrastla sta mladeniča. Janezek je šel v šolo, ker je bil za očetovo rokodelstvo, za kamenoseka, telesno preslaboten. Pa tudi ni imel posebnega nagnenja za to, bilo mu je preveč truščno, da-si je bila vsa delavnica zaradi mnogih nagrobnih križev, kakor pokopališče. Janezek bi bil skoro pri vsem križi obstal in mislil: „Koga bodo pokrivali — katero srce bode našlo pod njim mir?“ — On sicer ni ljubil teh kamenov — on je hotel nekdaj počivati samo med zelenjem.

Smrt se mu ni zdela več tako grozna, kakor tedaj, ko je bil otrok, posebno ne, odkar je dobra babica umrla. Ona se je na zadnje takó težavno okolo opotekala, je trpela velike bolečine, in ganljiv izraz smrte utrujenosti ležal je na njenem ovealem obličju. — Kadar so bile njene bolečine

zeló hude, govorila je zaupljivo in pobožno: „Ljubi Bog me vzame kmalu k sebi.“ — In nekoga dné je mirno in brez boja zaspala. — Ali se jej ni to privoščilo in ali ni to moralno tako biti po njeneh dolgih mukah in hiranji? Tedaj zdela se je Janezku smrt lepa, kakor prijatelj, kakor rešitelj ljudij. — Še le ko je ob odprttem grobu stal ter so gruče prsti votlo se posipale na krsto babice, tedaj polastila se ga je nekoliko otroška groza. Rad bi bil glasno zakričal in kri se mu strdila po žilah. — Kakor okamenel je stal, ko so drugi uže odšli, in ko so grobarji uže ravnodušno pričeli zasipati grob. Ko je Janezek v čudni, ledeni omamljivosti prišel domov, tedaj stal je babičin naslonjač prazen, grozno prazen.

Nikdar več se draga, slabotna postava ne bode tu pokazala — nikdar več. — „Babica“, dejal je tiho, „babica, kje si?“ — Nobena molitev, nobena zakletev, nobena zemeljska moč ne premaga smrti. Zakaj mora tako biti?

Šestnajstletni mladenič je dobro vedel, da na ta vprašanja ni odgovora. A velika skrivnost ga je vedno vlekla náse, in neprestano pogrezal se je v ujena brezdra, v tem ko se je vsaka žilica

v njem tisočerokrat tresla. In tudi ti bodeš umri — kdaj in kako bode? In pred demonično podobo njegovih mislij razpršile so se stvari življenja kakor sive pajčevine, katere se malomarno odpnejo z jednim dihom.

V noči po babičnem pogrebu imel je Janezek lepe sanje. Sanjalo se mu je, da umira. Prav jasno in dobro je čutil, kako se je vse zemsko pred njim raztopilo, in pri tem bilo mu je nepopisno dobro pri srci. Njegovo ležišče se je dvignilo k višku v morje svitle luči in daljne prijetno petje prihajalo mu je na uho. — „Umiram!“ zavpil je takó glasno, takó radostno, da se je zbudil. Dolgo časa se ni mogel sam prav spoznati; zdelo se mu je, da ne pripada več temu svetu. — Občutki njegovih sanj ostali so mu živo v duši: Smrt je lepa — je rešiteljica zemskega življenja! — In od tega dné ljubil je misel na smrt bolj kakor druge, da kar topil se je v njej.

Saj se vendar ni čutil srečnega, ne da bi bil mogel povedati, zakaj. V njem se je zibalo in gibalo bogato, sladko otesnujoče notranje življenje, in nikogar ni imel, kateremu bi bil mogel odkriti se, najmanj pa neotesanemu, veselemu Pavlu, ka-

vali pred vsem še jedenkrat theoretično stran tega vprašanja. Iz ravno tega uzroka odgovarjati nam bo pred vsem „Slov. Narodu“, ker se je on ravno v tem oziru skušal pokazati bistroumnega in temeljitega.

Grška propaganda v Albaniji.

P. C. — Med mnogimi različnimi agitacijami, katere se vršijo na albanskih tleh, opozarja evropsko časopisstvo večkrat na ono, katera si je na svojo zastavo zapisala aneksijo albanskega ozemlja. V istini se propaganda za to tendenco uže leto in dan vrši z neutrudno marljivostjo in osebito vztrajno je delovanje znanega agitacijskega odbora v Krfu, kateri ima v rokah vse niti te agitacije; ta odbor razvija svojo agitacijo za aneksijo Albanije po tiskovinah in agitatorjih. Umevno je torej, da javno mnenje v Evropi pripisuje grški vladi tajno pospeševanje te agitacije, katera ima vendar skoro grško-patriotičen značaj, in ni se čuditi, če se čujejo glasovi, da grška vlada ono agitacijo materijelno podpira.

Kdor pa nekaj časa občuje z grškim prebivalstvom in ima priliko, spoznati mnenje mero-dajnih krogov gledé omenjenega vprašanja, se uveri, da ono domnevanje, dasi je kaj logično, ni pravdo.

Trditi se sme, da so politični krogi v Atenah nasproti agitaciji v Albaniji po polnem hladnokrvni, da jo celo opazujejo z nekako nezaupnostjo. Nikomur pa ne pride na misel, da bi menil, da bodo za vse večne čase s tem zadovoljni, kar imajo; oni pričakujejo, kakor je znano vsemu svetu, povečanje svoje domovine kot gotov dogodek. Posredno ali neposredno udeleževati pa se te agitacije ne morejo zaradi zavesti, da imajo izvršiti v notranjem na vseh poljih uprave nujne naloge, sicer pa jim za take namere manjka tudi denarnih sredstev. Sicer pa v Atenah, ne gledé na te odnošaje, ne vlada soglasje s programom albanske agitacije. Politični krogi v Grški se pač na-dejejo, da jim bude bodočnost vrgla južno Albanijo v naročje, gledé severne in srednje Albanije pa jim je jasno, da je z ozirom na etnografske in konfesionalne odnošaje nadeja do aneksije iluzorna. Torej obstoji med temi krogi in albansko propagando, katera se ne meni za ta razloček ter agituje za vso Albanijo, principijelno nasprotje.

Kratko rečeno, trditi se sme, da se politični svet v Grški komaj z živejšim interesom bavi s propagando v Albaniji, kakor drugod politični krogi.

Politični pregled.

Avstrijsko-egerska država.

Česki deželní zbor sprejel je, kakor znano, v seji dné 16. oktobra l. l. predlog poslanca dr.

teri je bil očetov učenec in kateri se je malo briral za mnoge nagrobne kamne v delavnici, istotako malo, če so si drugi delavci kaj mislili pri tem.

Sicer je Janezek ljubil svojega brata prisrčno, a Pavel je bil vendar preveč drugačen kakor on. Pavlu zdelo se je vse naravno in samo ob sebi umljivo, Janezku pa se je zdelo vse uganjka, čudež. Janezek se ni mogel zadosti nagledati zvezdnatega neba, ne dosti namisliti se o njegovi blesteči uganjki, nikdar zadosti slediti teku oblikov, katere so igrali v zraku svojo igro. Ravnotako ga je mikalo gibanje glavnemestnega življenja, katero je neprestano mimo njegovega okna vršelo — a on je le z višine rad gledal v gnejče. Koliko ljudij — koliko usod! in kaka neskonečnost življenja na nebu, kakor na zemlji! Njegovo življenje zdelo se mu je tako revno, tako slabotno in zraven tako omejeno po samih visokih, mogočnih, nerešljivih uganjkah. Samo jeden svetal pogled, samo jeden žar upanja v tej nizki temoti — smrt! — On mora uganjko rešiti, mora kaj visokega in krasnega odkriti, kar se je tu komaj slušilo. — In Janezek se je zdaj veselil smrti! —

Herbsta in drugov, tičoč se razširjenja volilne pravice za deželni zbor na one davkopalčevalce, kateri z všetitim izrednimi dokladami neposrednjih davkov plačujejo 5 gold. Dotični postavni načrt pa ni dobil Najvišjega potrjenja, ker ni v soglasji z občinskim statutom v Liberci, kjer je volilna pravica navezana na višji davčni census.

Delavci v Brnu so se pomirili. Gledé delavskega časa so se izrekli za $10\frac{1}{2}$ urno delo. Tudi gledé plačila so omejili svoje zahteve. Delavci uvideli so, da z uporom pač ne morejo nič doseči, da se doseči more kaj samo na postavnem potu, in uvideli so morda tudi, da so jih le nekateri socijalistični rovarji hoteli uporabiti kot sredstvo za svoje namene. Danes so se vrnili razburjeni delavci v Brnu najbrže zopet vsi mirno na delo.

Tuje dežele.

Angleškega novega kabinta razni portfelji so se uže oddali raznim državnim s Salisburyjem na čelu. Predno pa hoče Salisbury prevzeti novo ministerstvo, zahteval je od liberalcev, naj mu obljudibijo, da ne bodo pred novimi volitvami napadali njegovega kabinta ter ga prisili do odstopa. Do včeraj zjutraj se niso še izrekli liberalci. Več listov daje Salisburyju svét, naj ne prevzame vlade, naj jo prepusti še na dalje v rokah liberalcev.

Iz Španije dohajačo vedno žalostnejša poročila, kolera širi se vedno bolj, in mnogo je uže zahtevala žrtev. Med narodom vlada grozen strah, in v tem strahu pusti se ljudstvo zapeljati po strasti do izgredov. Pričakovati je vendar, da se bode odločnosti vlade posrečilo, preprečiti take izgrede ter ljudstvo pomiriti. Občudovanja vredno je obnašanje kralja in kraljice, katera v teh dnevnih běde in strahu skušata osebno tolažiti razdvojen narod; neustrašeno podajata se k ležiščem bolnikov, govoreč jim tolažilne besede. Kralj Alfonzo poda se te dni celo na potovanje v najbolj okužene kraje, da prinese bednemu narodu tolažbe in pomoči. To usmiljeno, blagodušno postopanje kraljevo pridobilo bode gotovo srca vseh Špancev za kraljevo hišo.

Vlada v Pekingu se je odločila, da napravi v provincijah Yunnan in Quangsi velike trdnjave. Postavila se je uže komisija, katera bode imela določevati o utrdbah; v to komisijo poklicali se bodo tudi nemški častniki.

Angleži zapuščajo Sudan. Prvi bataljon „črne straže“ in drugi bataljon sta uže prišla v Wady Halfa ter se takoj podala na pot dalje v dolenji Egipt. — Od Mahdija došlo je pismo v Dongolo. V tem pismu se izreka, da neče izročiti kristijanskih ujetnikov, kateri so prestopili k Izlamu ter ga nečejo zapustiti in nadalje opomina Angleži, naj postanejo Mohamedanci ter naj se njemu pridružijo. Če pa ne storijo tega, jih bode uničili.

Njegovi sošolci so ga vsi prav radi imeli in imenovali so ga „prijatelj“. Zakaj pač ne? Vedno je bil dober in odkritosčen proti njim. Pri tem pa je vendar vedno ostalo v njegovi zavesti! „Vi me ne poznate — ne veste, kdo sem!“ — Najtesneje oklenil se je svoje matere, osebito, ko je oče na mrtvoudu nenadno umrl.

Sicer ni nikdar z materjo govoril o svojih sanjah in prikaznih, vendar se je kazalo, kot da ve, kaj se je godilo z njim; kajti z nežno roko je varovala njegove sanjarske, sveta boječe navade, skrbela da je mogel po svojem nagnjenji živeti, ga branila, če so ga drugi napali ali celo zasmehovali. In takó je bilo njegovo hvaležno srce samo zájno, dokler nekoga dneva ni postal drugače.

Janezek je s svojo materjo in bratom šel v poletinsko stanovanje. — Poletinske počitnice so bile same na sebi za Janezka lep čas, kajti žareče je ljubil goro in gozd, dasi so bile njegove hrepeneče bolečine v njegovi duši zunaj še huje tlele, a tudi sladkeje.

Mala družina stanovala je v hišici ob narobku in v tej hiši stanoval je še drug poletinsk gost,

V Dongolo došlo je tudi pisanje, katero je podpisalo 96 Mahdijevih ujetnikov, večina Grkov in Sircev, v katerem se izjavljajo, da nečejo zapustiti Mahdija, ker niso več kristijani. Med podpisanimi sta tudi imeni Lupton Bey in Slatni Bey (?). Dongola je po polnem izpraznjena. Več kakor 12 000 oseb je zapustilo provincijo.

List „Nusret“ objavlja pismo, katero je novi Mahdi pisal emirjem Muhamedu Ahmedu, da bi jih pregoril, naj zapustijo dozdanjo zastavo ter se njemu pridružijo. To pismo slöve: „Pozdrav vsem vernikom, kateri se vojujejo za boga in svojega proroka ter izlamu prinašajo v dar življenje svoje! Božji blagoslov naj bode z njimi na tem svetu ter naj jih spremija tudi do rajskeh vrat. To pismo prineslo bode vsem vernikom veselo poročilo. Sin Aminom (Mohamed) me je, nevrednega služabnika, izvolil, da oznanjam njegovo sveto vero ter to tudi proti vsakemu zagovarjam. Storil je tudi, da so se tisoči vernikov v Kordofanu in Darfurji meni pridružili, da se vojskujejo z menoj za posvečevanje njegovega imena. V tem, ko se vaš zapovedovalc vedno vojskuje, da pomnoževa svoje zaklade in število svojih žen, se bojujem jaz samo za čistobo izlama in ne mislim na to, da bi svoje zaboje napolnil z denarjem. In vi veste, kako plačilo čaka v raji onega, kateri gre v boj samo zaradi proroka in zanj umrje. Pridružite se torej meni, kajti jaz sem pravi poslanec božji in ne Mohamed Ahmed, kateri si hoče le mesto za mestom, pokrajino za pokrajino osvojiti. Mislite torej na raj in bodite moji prijatelji, za kar vam budem jaz brat ter budem pri bogu prosil odpuščenja vaših grehov.“

Razne vesti.

(Oba sta se ujela.) Hišina Tereza Zernardi, ki je bila uže davno prekoracila ona leta, ki delajo žensko še zanimljivo, zaljubila se je v postrežnika neke kavarne v Rimu, kamor je hodila iskat hladilnih pijač za svojo gospodinjo. Mladenič bil je po polnem gluhi za vsa dopadožljiva dobrikanja odcvetele device in čim bolj mu je razodevala vročo svojo ljubezen, tim hladnejši bil je do nje. Ker tako ni šlo, poskusila je drugače vjeti ga v svoje mreže. Posopečala mu je nekega dné v uhó, da ima hranilnično knjižico, na katero lahko potegne 4000 lir. To sredstvo imelo je zaželeni vspoh. Mladi mož čutil je odslej takoj ljubezen do póstarne hišne, postajal je od dné do dné prijaznejji do nje in necega dné poprosi jo, naj mu dá dokaz svoje ljubezni — ne sicer gorek poljub, pač pa hranilno knjižico. Zatrjeval ji je, da bode pri njem dobro shranjena. Hišina, koji je, kakor samo ob sebi umevno, tudi obljudil, da jo kmalu vzame za ženo, izroči mu knjižico. Ves srečen podá se ženin takoj drugi dan v hranilnico, da bi potegnil najprej 4000 lir, a potem izginil, kedo vše kam, iskat si lepo in mlajšo nevesto. V hranilnici rekli so mu, da naj drugi dan

krasna, divja deklica z žarečimi očmi, po imenu Jerica. — Jerica je rada s Pavlom in njegovimi drugovi žogo bila in takljala obroč, je dražila dečke ter uganjala vsakeršne neumne burke z njimi. Za tihega, bledega Janezka pa je imela posebno nežne poglede, je imela po polnem drugačen, miroljubezni obraz, nje glas je donel drugače, omamljivo.

V vrtu sedla je kar k njemu. „Zakaj ste žalosten, Janezek?“ Nikdar ga ni imenovala „gospod“, dasi je bil vendar nekaj let starejši nego ona, sedemnajstletna.

„Nisem žalosten, gospodičina Jerica — jaz.“

„Vi imate tako žalostne, tako čudne oči. Jaz še nisem takih videla.“

In skušal je, odkriti jej svoje srce, a besede niso hotele iz usten.

Mislil je, da nosi v sebi svet, in če ga je imenoval po imenu, razpal je v nič. Ali bi se ne zdel krasni deklici bedak s svojim hrepnenjem, s svojo otožnostjo? — Ali pa ni bil bedak? Tu sedelo je krasno dekle poleg njega v svetli poletinski obleki, katera je le lahko pokrivala držestno cvetočo, deviško postavo — tu sedela je

pride. On hiti drugi dan na vse zgodaj tja, kajti mu dilo se mu je zelj. A kako iznenadenje! Mesto da bi dobil 4000 lir, prijela ga je policija ter ga zaprla. Njegova ljubica bila je namreč, da bi ga tembolj nazvala náse, k številki 4 pripisala še tri niče in prijeli so tudi njo. Ostala jima je le tolažba, da sta zdaj blizu skupaj pod jedno streho.

— (Na deželi.) Popotnik je mirno spal na postelji, kar ga nenadno prebudi iz spanja hlapec, kateri mu je vlekel izpod života rjuhu. — „Kaj za zlodeja, pa hočeš?“ zakriči popotnik. — „Ej nu, gospoda je prišla iz mesta, in to rjuhu potrebuje za namizno pogrinjalo.“

Domače stvari.

— (Ciril in Metodova kapelica) v tukajšnji cerkvi Jezusovega srca se bode v praznovanje tisočletnice sv. Metoda najbrže dne 29. t. m. slovesno blagoslovila. Notranja oprava izvršila se je po načrtu bivšega mestnega inženirja, zdanjega profesorja na obrtni šoli v Gradci, g. Wagnerja. Altar, v gotiskem slogu, je izvrstno izdelal mizarski mojster Hansel. Slike izdelal je slikar Borovsky. Statuve sv. Cirila in Metoda naročile so se iz Monakova, statuve sv. Mohorja in Fortunata pa iz Solnograda. Kamenosekarska dela izvršil je kamenosek Peter Thomann.

— (Včerajšnji „Sokolov“ izlet) v Loko je bil kljub slabemu vremenu sijajen. Šli so sicer še le ob 11. uri dopoludne in ne zjutraj, ker jim je dež nagajal, bili so pa kljubu temu tako lepo sprejeti. Pozdravili so jih pri kolodvoru gasilci; med potom so jih pozdravljali lepi slavoloki in pa gromeči topiči. Junaški fantov „živio“ odmevali so od zelenega gorskega zatišja. V Loki jih je sprejela Čitalnica, gosp. župan in tri gospice, katerih prva je bila belo, druga modro in tretja rudeča oblečena. Z milim glasom poklonila je srednja gospica Sušnikova Sokolovi začasti venec in krasen trobojen trak s srebernimi franzami, drugi dve ovenčali ste pa starost „Sokola“ gosp. Valentincič in pa pevovodjo g. Valento z venci in šopki. Pozdravila sta „Sokola“ gg. Sušnik in Mohor v imenu občine in Čitalnice, ki mu je z zastavo nasproti prišla. Zahvalil za pozdrave se je gosp. Valentincič, na kar se je začel sprevod po mestu. Gospodinčine vsipale so iz oken na „Sokole“ sveže in dišeče šopke. „Sokol“ se je podal naravnost na Štemarje; komaj je bil dobro tja prišel, višil se je pa dež, da je bilo groza. Vsled tega se tudi nameravani program in odhod na Vincarje ni mogel izvršiti. Kljubu temu so se prav dobro imeli do večera, kadar jih je vlast zopet v Ljubljano pripeljal. Lepi dan ostane vsem udeležencem dolgo dolgo v spominu. —k.

— (Pozarna kronika.) Iz kranjskega okraja se nam piše: Dne 13. t. m. nastal je okolu treh zjutraj ogenj v hiši Antona Beštra v Dolenji vasi, ki je v kratkem času uničil celo poslopje. Škoda ceni se na 1000 goldinarjev. Zavarovan pa je bil pogoreli za 400 gld.

s svojimi lepimi, živiljenje plamtečimi očmi, in kakor nevidljiva tekočina, zdelo se je, da se od nje odtaka mladost, sreča in veselje. Kako naj bi se mu žalost in toga ne zdeli bedasti? — In Jerica je bila tako dobra proti njemu, kateri se jej celo, kakor drugi, ni laskal. Nikdar ni dobil od nje mrzlega pogleda, neprijaznega obraza, in ko se je z drugimi zadosti nanorela in nasmejala, tedaj se je prijazno k njemu obrnila — kakor bi molč spadala v kup.

Nobeden še ni bil proste volje tako dober proti njemu, kakor ona. Kakor boginja prišla je v njegovo revno, veselja prazno živiljenje. In to živiljenje zdelo se mu je zdaj preozko, dnevi in noči prekratke, da bi novo dobljeno radost prenašal, užival. Vsak dan smel je Jerico videti na vrtu, biti pri njej, piti srečo nje bližine. — In potem je imel samo kratko poletinsko noč, da je vse še jedenkrat preživel, da je vsak nje pogled, vsako besedo še jedenkrat čutil. — Zopet navdaje čut neskonečnosti njegovo dušo, a to je neskonečnost sreče. Giblje se v srečnih višinah, zemlje ne čuti več.

(Dalje prihodnjič.)

— (Občinska volitev.) Iz kameniškega okraja se nam poroča, da je bil v Česnicah v brdskej okraji na mesto ubitega župana Jakoba Žordanija izvoljen posestnik Ivan Kodra, občinskim svetovalcem pa je bil izvoljen posestnik Fran Suša.

— (Deželne sodnijske svetovalec g. Stuhec †.) V petek dne 19. t. m. ob 1/2. 7. uri zvečer umrl je v Celji umirovljeni deželni sodnijski svetovalec g. Ivan Stuhec. Pokojnik bil je vzoren uradnik, vrl narodnjak in odkritosrčen družnik. Slovenci izgubili so v njem trdno podporo na štajerskih tleh. Blag mu spomin!

— (Slušatelji rudarske sole v Ljubnem) napravili bodo letos več poučnih izletov, in sicer bodo obiskali jeden oddelek pod vodstvom prof. Kupelwiesera, prof. Ehrenwertha in pristava Rauscherja v času med 18. junijem do 8. julija Gradec, Celje, Štore, Trst, Pulj, Koper, Poreč Jesenice, Prevalje, Heft in Lüding; drugi oddelek pa bodo obiskali med 21. junijem in 8. julijem Idrijo, Litijo, Labin, Corpano in Pliberk.

— (Imenovanja na Primorskem.) Svetovalec deželnega soda v pokolu v Trstu Anton Braunitzer pl. Braunthal je imenovan za notarja v Tržiču — Višji logar Mihael Beyer je imenovan višjim logarskim inženirjem za Goriško.

— (Kresovi prepovedani.) Tržaški magistrat izdal je naredbo, s katero se prepoveduje spuščati rakete in prižigati razna bengalična ognja. Med ta slednja uvrstil je tudi kresove, češ, da se je pri tem uže več nesreča prigodilo.

— (Morski volk.) Iz Trsta se poroča: Dne 10. t. m. videli so mornarji v milskem zalivu blizu Lloydovega arsenala morskega volka, kateri je baje deset metrov dolg. Mestni magistrat izdal je svarilo, naj se ljudje ne kopljajo v prostem morji.

Narodno-gospodarstvene stvari.

Deset zapovedi

trtorejcem zoper kriptogamo ali trtne bolezni.
Spisal J. Bolle.

„Oidium“, znan pod imenom trtne bolezni, je mikroskopična gobica, rastoča kot zajedalka na trti, ona se širi po perji, glavah, cvetji in grozdji in pokončuje ne samo pridelek, temuč gonobi tudi trto.

V zadnjih letih je naredila ta bolezen v nekaterih krajih veliko škode, in tega niso bila tolika kriva neugodna vremena, kolikor je pripisovati krivo nemarnosti trtorejcov.

Da se naši trtorejci v prihodnje po mogočnosti obranijo tega zlá, priporočamo jim prav topo, naj se ravnajo po teh le zapovedih; saj gre za to, da se nam ne okrati eden izmed glavnih pridelkov naših zemljišč:

1.) Edini pripomoček zoper trtne bolezni je žveplo, prav in o pravem času rabljeno, kakor je tu zdolej razloženo. Nikar se ne brigajte za druge pripomočke, ki jih ta ali oni kot svojo znajdbo priporoča in prodaja, le da si z denarjem neprevidnega trtorejca polni svoj žep.

2.) Z vspehom rabimo samo čisto žveplo, to je tako, katero takó po polnem zgorí, da ne pušča nobenih zemeljnih ali pepelnih ostankov. Žveplo mora biti še le v zadnjem času zmleto in v najfiniji prah spremenjeno, da ne čutimo nobenega koščeka ali zrnca vmes, če je med prsti manemo.

Čem drobneje je žveplo zmleto, tem izdatniše je porabimo. Debelo zmletega žvepla pade mnogo na tla, predno pride do trte; kar ga pa dospé na trto, ne prime se je, ker raznese ga vsak vetrč.

3.) Žveplajmo le, kadar je jasno nebo in mirno vreme, kadar se je rosa posušila in o najtoplejem dnevnom času. Nikar ne žveplajte v veterinem vremu; če veje sapa od morja, delajmo predpoludne, kadar je mirno.

4.) Prvikrat žveplajmo s tako imenovanim čopkom (pinzliom), kakor hitro so se iz mladih pogankov razvili po 3 ali 4 listi, to je, kadar so poganki okoli 10 centimetrov dolgi. Če zanemarimo to prvo žveplanje, bodo naslodnja le malo zdala in potem nam bo veliko teže pregnati bolezen.

5.) Drugikrat nam je celo trto požveplati s pihalkom, kakor hitro je grozje ocvelo, to je, kadar odpada cvetje.

6.) Tretjikrat požveplajmo samo grozd, kadar po-

stanejo grozdjine jagode tako debele kakor grah; če se je bolezen pokazala na perji, požveplajmo je tudi.

7.) Opazujmo skrbno trte od konca junija do konca julija — to je v döbi ko je trtna bolezen najhuja, in žveplajmo s pihalnikom nemudoma in prav skrbno, kedarkoli vidimo, da se je prikazala bolezen. Enako nam je ravnati tudi avgusta in septembra meseca.

8.) Kedar trebimo ali mandamo trte, moramo skrbno odstraniti tisto perje, katero zakriva grozde, da so bolj na prostem in jih torej lažej žveplamo.

9.) Žveplanje moramo vsakrat brez odlašanja ponavljati, kedar je dež spral, ali veter raznesel žveplo, kmalu po tem ali še istega dne, ko smo je natrosili.

10.) Posebno skrb moramo obračati na tiste vrste delikatnih trt, katerih se najraje loti bolezen; te moramo tolikrat žveplati, dokler ne zgine zló. Kedar vidimo, da je katera zelj bolna, žveplajmo jo celo, tudi če ima malo, ali če nima nič grozja; če ozdravimo rastlino, začela bo čvrsto rasti in tako si zagotovimo pridelek za prihodnje leto.

Kriptogama ali vidium je bolezen, katera se prikazuje vsako leto in katero preženemo, če ravnamo tako, kakor je zgorej popisano. Kdor bo tako delal, gotovo se ne bo kesal, kdor bo pa zanemarjal bolezen, temu se ne okrati, ali celo uniči samo trgatev, ampak poginejo mu sčasoma tudi trte.

„Edin.“

Vrli Loki

prelepa zahvala za prekrasen in nad vse sijajen sprejem, s katerim je včeraj „ljubljanskega Sokola“ v pravem pomenu besede iznenadila. Če je bilo uže navdušenje med potjo veliko, je bil pokret skozi Loko vseskozi slavnosten sprevod. Prav lepa zahvala torej vrlim gasilcem, ki so prišli po „Sokola“ na kolodvor; junaški fantom, ki so ga pozdravljali s strelo; gosp. županu Sušniku, gospodu Mohorju, slavnemu Čitalnici, kakor tudi prekrasnim krasoticam beli, modri in rudeči, za gulinjive pozdrave in za krasen trak in venec. Tisočera zahvala pa vsem loškim krasoticam skupaj, ki so „Sokola“ iz oken s šopki posipale! Bog te poživi, Bog te ohrani vrli rod, bodočnost tvoja je sijajna!

Odbor „Ljubljanskega Sokola.“

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 22. junija. Pri včerajšnji koferenci liberalnih poslancev se je sprejela resolucija, da se obdrži jedinost stranke kot prva dolžnost. Na dalje se je sklenilo, da se izvoli iz petindvajset članov sestoječ odbor, kateremu bode nalog združiti različne predložene programe v celoto ter poročati v klubovem imenu, kar se zdaj ni določilo.

Madrid, 22. junija. Včeraj pozdravljala je množica zbranega ljudstva kralja, ko je obiskal cerkev; civilnega guvernérja madrilskega je sprejela s sikanjem; na policijo se je streljalo s samokresi; trije redarji so bili ranjeni, dve osebi sta bili usmrteni. Zdaj se je zopet napravil mir in red.

— Ko se je kralj pogovoril s prejšnjo opozicijo, odstopil je od potovanja v Murcijo; torej ostane kabinet Canova, kateri je demisijo preklical.

London, 22. junija. Gladstonov kabinet je baje sklenil, da odbije Salisburyjeve zahteve.

Budimpešta, 20. junija. Pred tukajnjimi porotniki bila je danes obravnava proti srbskemu listu „Zastava“, oziroma njegovemu sodelavcu Lazarju Nančiću, zaradi podpihanja proti državni vkljupnosti. Obsojen je bil v jednoletno ječo.

Madrid, 21. junija. Včeraj je tu in v okolici obolelo jedajst oseb na koleri in tri umrle.

Madrid, 21. junija. Kralj se je odločil, da bodo obiskal po koleri okuženi provinciji Murcijo in Valencijo. Canovas mu je odsvetoval to potovanje, a ker se kralj ni oziral na to odsvetovanje, odstopilo je ministerstvo.

Madrid, 21. junija. Včeraj je v južnih španskih provincijah obolelo na koleri 724 oseb, umrlo pa 316 oseb.

Simla, 20. junija. Pri potresu v Kašmiru izgubilo je po uradnih poročilih 3081 oseb življenje; biš je 70000 podrtih.

Telegračno borzno poročilo

z dné 22. junija.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	82·55
> > > srebru	83·05
Zlata renta	108·50
5% avstr. renta	99·10
Delnice národne banke	858·—
Kreditne delnice	288·90
London 10 lir sterling	124·25
20 frankovec	9·85 ^a
Cekini c. kr.	5·86
100 drž. mark	61·—

Uradni glasnik

z dné 22. junija.

Naprava novih zemlj. knjig: Pri e. kr. okr. sodniji v Trebnjem za katastralni občini Selo in Šenperk; poizvedbe dné 25. junija t. l.; — pri e. kr. okr. sodniji v Novem Mestu za davkarsko občino Vrbovce; poizvedbe dné 30. junija t. l.

Tuji.

Dné 20. junija.

Pri Maliči: Blau, Lopold, Danner, Sterbenz, trgovci, z Dunajem. — Schwarz, c. kr. uradnik drž. železnice, s soprgo, iz Plzna. — Peška iz Prage. — Fruhmann, trg. potov., iz Grada.

Pri Slonu: Somazzi iz Trsta. — Premoli iz Laškega Tržiča. — Woschnagg, fabrikant, iz Rasta. — Rudolf, inženier, iz Gradca. — Turkovič iz Karlovca. — Zerkovič, vinotržec, iz Kančice.

Fri Južnem kolodvoru: Poljanski, duhovnik, in Ramor iz Trsta. — Fajdiga iz Sodražice. — Wollmann, trgovec, z rodbino, in Goldschmidt, trgovec, z materjo, iz Padova. — Peschke, c. kr. brzjavni uradnik, iz Trsta.

Pri Avstr. carji: Schwarz iz Grada. — Černe, posestnik, iz Kresnic. — Paskut, nadsprevodnik, z Reke. — Pappa, trgovec, iz Izle. — Perhauc, c. kr. okrajni šikovnik, iz Krškega.

Umrli so:

Dné 20. junija. Melanija Skul, agentova hči, 1½ l., Streliške ulice št. 3, rhachitis. — Adolf Balant, postrešček sin, 8 dnij. Rožne ulice št 3, čreljustni krč.

V civilni bôlnici:

Dné 18. junija. Marija Brežič, košarjeva hči, 35 let, tuberkuloza. — Jera Ciber, delavčeva hči, 5 l., letens malignus.

Dné 19. junija. Antonija Žutbi, delavčeva hči, 16 mesecev, ekklampsija.

Tržne cene.

V Ljubljani 20. junija.

Hektoliter banaške pšenice velja 7 gld. 76 kr., domače 7 gld. 15 kr.; rež 5 gld. 85 kr.; ječmen 5 gld. 36 kr.; oves 3 gld. 57 kr.; ajda 4 gld. 71 kr.; proso 5 gld. 85 kr.; turšica 5 gld. 50 kr.; 100 kilogramov krompirja 4 gld. 50 kr.; leča hektol. po 8 gld. — kr., bob 8 gld., fižol 8 gld. 50 kr. — Goveja mast kilo po 94 kr., salo po 82 kr., špeh po 54 kr., prekajen pa 66 kr., maslo (sirovo) 85 kr., jajce 2 kr.; liter mleka 8 kr., kilo govejega mesa 64 kr., telećega 58 kr., svinjsko 66 kr., drobniško po 38 kr. — Piške po 30 kr., golob 17 kr.; 100 kilo sena 1 gld. 78 kr., slame 1 gld. 69 kr. Seženj trdih dry 7 gld. 20 kr.; mehkih 5 gld. — kr. — Vino, rudeče, 100 litrov (v skladischi) 24 gld., belo 20 gld.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močnina v mm
20. junija	7. zjutraj	732·96	17·5	bzv.	jasno	
	2. pop.	731·14	22·4	jvh. sl.	»	0·00
	9. zvečer	830·42	18·6	szpd. sl.	»	
21. junija	7. zjutraj	730·64	14·6	bzv.	dež	68·10
	2. pop.	728·34	20·2	jvh. sl.	obl.	dež
	9. zvečer	732·37	9·8	szpd. sl.	dež	

Vabilo

k občnemu zboru

pisateljskega podpornega društva

dné 25. junija t. l. ob 6. uri zvečer

v dvorani ljubljanske Čitalnice.

Dnevni red:

- 1.) Poročilo tajnika in blagajnika o stanju društva.
- 2.) Volitev predsednika in 6 odbornikov.
- 3.) Posamezni nasveti.

Opomba. Da občni zbor veljavno sklepa, treba po § 12 na novo potrjenih društvenih pravil, da je navzočnih najmenj 15 udov. Po določilih istega paragrafa sme občni zbor reševati le take nasvete, kateri so bili v povabili razglaseni ali od udov najmenj 8 dnij poprej odboru podani.

K obili udeležbi vabi odbor.

Dr. Jož. Vošnjak, predsednik.

V Ljubljani dné 9. junija 1885.

Odgovorni urednik J. Naglič.

Srečke

z dné 20. junija.

Trst: 26 22 36 82 19.
Linec: 55 67 37 41 13.

(45) Ivan Lapajne v Krškem

30—20

je izdal sledeče **knjige** in **knjižice** za ljudske šole in učitelje: Praktično metodiko, cena 80 kr., Prvi pouk 60 kr., Fiziko in kemijo 60 kr., Prirodopis 56 kr., Zemljepis 26 kr., Geometrijo 24 kr., Malo fiziko 23 kr., Domovinoslovo 20 kr., Priopoveti iz zgodovine Štajerske 6 kr., Opis krškega okrajskega glavarstva 30 kr., Zgodovina Štajerskih Slovencev 1 gld. 20 kr. — Isti pisatelj ima v zalogi razne **pisanke** in **risanke**; mali slovenski **zemljevid kranjske dežele** z deli sosednih kranjovin, cena 1 kr., ter slovensko-nemški **zemljevid Avstrijsko-Ogerske**, cena 1 kr., in **zemljevid krškega okrajnega glavarstva**, cena 5 kr.

Tri sejme

je c. kr. deželna vlada kranjska občini **Dvor** v Št. Janžu na Dolenjskem pri Zidanem Mostu privolila, in sicer:

1. semenj **kvaterni torek v postu**;

2. semenj **prvi ponedeljek po 24. juniju**; ta semenj bode letos zaradi praznika sv. Petra in Pavla v torek 30. junija, in

3. semenj pa **kvaterni torek meseca septembra**.

Prodajalci in kupci so povabljeni, sejmo v Št. Janžu mnogobrojno se udeležiti.

Županstvo Dvor, meseca junija 1885.

(105) 3—2 Ignacij Repše, župan.

Poddružnica c. kr. priv.

avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novci na obrestovanje

v bankovcih

za 4 dni odpovedbe	3¼	od sto
» 8 »	3½	» »
» 30 »	3¾	» »

v Napoleondorih

30dnevna odpoved	3	od sto
3mesečna	3¼	» »
6 »	3½	» »

Oddelek za giro

v bankovcih 2½ proc. obresti za vsako vsoto, v Napoleondorih brez obrestij.

Nakazila

na Dunaj, v Prago, Budimpešto, Brno, Opavo, Levov, Reko, dalje v Zagreb, Arád, Gradeč, Sibinj, Inomost, Celovec, Ljubljano in Solnograd so brez troškov.

Kupovanje in prodaja

deviz, vrednostnih papirjev in inkaso-kuponov po 1/4 proc. provizije.

Posojila

na poroštvena pooblastila (warrants), pogoji po dogovoru;

proti dovoljenemu kreditu v Londonu ali Parizu 1/2 proc. provizije za 3 mesece;

na vrednostne papirje (efekte), 6proc. obresti na leto do svote 1000 gld.,

za večje svote vsled specijalnega dogovora. (69) 36—6

V Trstu dné 1. oktobra 1885.

lastni izdelek

Perilo

garantovano, prikladno **vsakemu** životu, v vsaki velikosti, kakovosti in obliki priporoča

C. J. Hamann
Mestni trg, Ljubljana.

Izdeljuje se perilo tudi natanko po meri, s takimi vzorci in ilustrirani cenilniki razpošiljajo se franko. (68) 2

Štajerski deželni zdravilni zavód

Rogatec - Slatina

na

Spodnjem Štajerskem postaja južne železnice: Poličane.

Znamenita **kislina trpke** (glavberjeve) soli, **jecklene kopelji**, **zdraviljenje z mrzlo vodo** in **mlekom**. Indikacija: **Obolenja prebavljanjih organov**. — **Komfortabelni nastanek**.

Sezona od majnika do meseca oktobra.

Obrazci in naročbe na stanovanja so pri ravateljstvu. (46) 10—8

Pri Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bambergu v Ljubljani

se dobivajo vedno vse

knjige družbe sv. Mohora

in tudi sledeče knjige:

Abecednik za slovenske ljudske šole. Sestavila A. Razinger in A. Žumer. 20 kr.

Abecednik slovensko-nemški. Sestavila A. Razinger in A. Žumer. 25 kr.

Brezovnik, šaljivi Slovenec, 60 kr., vezano 70 kr.

Celestina J., Aritmetika za nižje gimnazije, I. del, vezana 1 gld. 30 kr.; II. del, vezana 1 gld. 10 kr.

Celestina J., Geometrija za nižje gimnazije, I. del, vezana 70 kr.; II. del, vezana 80 kr.

Cimperman, Pesni, 60 kr.

Dimitz A., Habsburžani v deželi kranjski 1282 do 1882. Slavnosten spis, na svetlo dali kranjski deželní odbor. 4 gld.

Filipovič, Kraljevič Marko u narodnih pjesmih. 90 kr.

Gregorčič, poezije, drugi pom. natis, 1 gld. 20 kr., elegantno vezano z zlatim obrezkom 2 gld.

Janežič A., Slovensko-nemški slovar. 2 gld. 20 kr., vezan 2 gld. 70 kr.

Jenko Ivan, Pesni, 1 gld.

Jesenko Janez, Avstrijsko-ogerska monarhija. — Domovinoznanstvo za četrtni razred srednjih šol. 45 kr.

Jurčič Josip, Zbrani spisi, I. zvezek 1 gld., II. zvezek 70 kr., III. zvezek 70 kr.; v krasnih platnicah vezan vsak zvezek 50 kr. več.

Kačič-Miošić, Razgovor ugodni naroda slovinsk 1 gld. 20 kr.

Kermavner V., Vadbe v skladnji latinski, vezane 1 gld.

Klaič, Lehrgang der kroatischen Sprache, I., II. Theil sammt Schlüssel. 1 gld.